

СОЛДАТЕНКО О.І.

кандидат педагогічних наук,

доцент, доцент кафедри мистецьких дисциплін

Національного університету «Чернігівський колегіум»

імені Т.Г.Шевченка

м. Чернігів, Україна

**ВАЖЛИВІСТЬ НАБУТТЯ МАЙБУТНІМИ ВИКЛАДАЧАМИ
МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ НАВИЧОК СТВОРЕННЯ
ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.**

У статті висвітлено основні моменти щодо важливості набуття навичок створення інклюзивного освітнього середовища майбутніми вчителями музичного та образотворчого мистецтва на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» у ЗЗСО України.

Останніми роками в світі зростає визнання важливості інклюзивності в освіті. Створення інклюзивного освітнього середовища має вирішальне значення для того, щоб усі учні, незалежно від їхнього походження, здібностей чи особистості, мали рівні можливості для досягнення успіху та культурного зростання в класі. Серед різноманітних дисциплін у ЗЗСО напрямок музичного та образотворчого мистецтва займає унікальну позицію у формуванні творчого розуму дітей, розвитку їхніх талантів та здібностей.

В Україні, як і в багатьох інших країнах, не менш актуальним є створення інклюзивного освітнього середовища майбутніми вчителями мистецького спрямування. Інклюзивна освіта визнана основоположним правом усіх учнів, у тому числі з обмеженими можливостями, у національному законодавстві України, зокрема в Законі України «Про освіту» та Конвенції про права людей з інвалідністю, яку Україна ратифікувала у 2010 році [1; 2].

Однак, незважаючи на законодавчу базу, все ще існують виклики та перешкоди для досягнення інклюзивної освіти в Україні, зокрема бар'єри ставлення, брак ресурсів та інфраструктури, обмежені можливості

професійного розвитку та суспільна стигматизація осіб з інвалідністю. Це робить ще більш актуальним для майбутніх викладачів мистецького напрямку в Україні набуття навичок, необхідних для створення інклюзивного освітнього середовища, яке сприяє різноманітності та справедливості.

Однією з ключових навичок майбутніх учителів музичного та образотворчого мистецтва в Україні є боротьба з упередженнями та стереотипами. Це включає в себе визнання та боротьбу з негативним ставленням, припущеннями щодо людей з обмеженими можливостями та інших маргіналізованих груп. Це також передбачає сприяння різноманітності, справедливості та включеності всіх учнів у мистецьку освіту, надаючи дітям можливість досліджувати та цінувати різні культури, погляди та ідентичність через мистецтво.

Ще одна важлива навичка – адаптація навчання для різних учнів. Майбутні вчителі музичного та образотворчого мистецтва в Україні повинні бути готові диференціювати своє викладання, щоб задовольнити різноманітні потреби учнів, у тому числі тих, хто має інвалідність чи інші особливі потреби. Це може включати модифікацію мистецьких матеріалів, надання допоміжних технологій або використання інклюзивних навчальних стратегій, що сприяють активній участі та залученню всіх учнів у класі.

Створення безпечного та поважного середовища також має вирішальне значення в українському контексті. Майбутні вчителі музичного та образотворчого мистецтва повинні працювати над створенням культури в класі, яка сприяє взаємній повазі, інклюзії та відкритому спілкуванню. Це включає усунення випадків дискримінації, залякування чи відчуження, а також сприяння позитивній поведінці та соціальній взаємодії серед учнів. Крім того, співпраця з родинами та громадами для підтримки академічного та культурного розвитку дітей є життєво важливою в Україні, де культурне розмаїття багате та цінується всіма громадянами.

Професійний розвиток та адвокація інклюзивної освіти також є важливими навичками для майбутніх учителів музичного та образотворчого

мистецтва в Україні. Вони повинні шукати можливості для безперервного навчання та розвитку, брати участь у тренінгах і семінарах з інклюзивної освіти, а також бути в курсі найкращих практик і досліджень у цій галузі. Крім того, адвокація інклюзивної освіти на інституційному та політичному рівнях може сприяти просуванню системних змін, які сприятимуть інклюзивності в українських школах.

Таким чином, створення інклюзивного освітнього середовища є надзвичайно важливим для майбутніх викладачів мистецького напрямку в Україні. Здобуваючи необхідні навички для: боротьби з упередженнями та стереотипами; адаптації навчання для різних учнів; створення безпечного та шанобливого середовища; співпраці з сім'ями та громадами; залучення до професійного розвитку та пропаганди інклюзивної освіти, майбутні вчителі музичного та образотворчого мистецтва можуть сприяти розбудові більш справедливої системи мистецької освіти в Україні, яка цінує та поважає різноманітні потреби та особистість всіх учнів.

Однак важливо зазначити, що інклюзивність – це складний і постійний процес, що вимагає постійного навчання, розвитку і дій. Саме тому викладачам важливо постійно прагнути вдосконалювати свої навички та знання, щоб створити інклюзивне навчальне середовище, яке цінує та поважає різноманітне походження та особистість усіх студентів.

Список використаних джерел

1. Про освіту: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, №38-39, ст.380. Редакція від 09.08.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 20.04.2023).
2. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 (дата звернення: 20.04.2023).
3. Інклюзія в мистецькій освіті: виклики, практики, перспективи: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнарод. участю), 6–7 груд. 2019 р. / за заг. ред. М. М. Бриль. Київ: ДНМЦЗКМО, 2019. 420 с.